

Veel gestelde vragen en antwoorden over het humaan papillomavirus

De vragen en antwoorden zijn gerubriceerd in verschillende categorieën. Je vindt achtereenvolgens vragen en antwoorden over:

- Virus/ ziekte
- Overdracht/besmetting
- Vaccinatie jongens
- Vaccinatie algemeen
- HV-vaccinatie en coronavaccinatie
- Vaccinatie effectiviteit
- Bijwerkingen
- Vaccin

Categorie	vraag	antwoord
HPV/virus/ziekte	Wat is HPV?	HPV is de afkorting van humaan papillomavirus. HPV komt veel voor. Er bestaan meer dan 100 verschillende typen van het virus. Sommige typen HPV kunnen na lange tijd kanker veroorzaken. De meest voorkomende HPV-kanker is baarmoederhalskanker. Andere vormen zijn kanker bij de vagina, schaamlippen, anus, aan de penis en in de mond- en keelholte.
HPV/virus/ziekte	Is HPV gevaarlijk?	Niet alle ruim 100 HPV-typen zijn gevaarlijk. De HPV-typen 16 en 18 veroorzaken het vaakst kanker. Deze twee typen veroorzaken samen ongeveer 70% van alle gevallen van baarmoederhalskanker en het grootste deel van de andere HPV-kankers.
HPV/virus/ziekte	Wat doet HPV in het lichaam?	HPV kan de cellen in je baarmoederhals, geslachtsorganen of mond- en keelholte besmetten. Vaak merk je niets van een besmetting met HPV. Meestal heb je geen klachten als je besmet bent. Bijna altijd ruimt je lichaam de HPV-infectie binnen 1 tot 2 jaar weer zelf op. In ongeveer 10%-20% van de gevallen gebeurt dat niet. Dan kan na vele jaren kanker ontstaan. Ongeveer dertien hoog-risico typen HPV kunnen kanker veroorzaken. De meest voorkomende HPV-kanker is baarmoederhalskanker. Andere soorten zijn kanker bij de vagina, schaamlippen, anus, aan de penis, en in de mond- en keelholte. Er zijn ook laag-risico typen HPV. Deze kunnen genitale wratten veroorzaken. De eerste verschijnselen zijn jeuk en irritatie bij de geslachtsorganen. Soms ontstaat er maar één wratje, soms veel wratten in korte tijd. De kans dat wratten na behandeling terugkomen is groot.
HPV/virus/ziekte	Hoe leeft HPV op de huid en slijmvliezen?	Het virus kan voorkomen op de slijmvliezen van de baarmoederhals, geslachtsorganen of mond en keel.
HPV/virus/ziekte	Hoe ontstaat kanker precies na het oplopen van een HPV-besmetting?	In ongeveer 10%-20% van de gevallen ruimt je lichaam de HPV-infectie niet op en blijft het virus langer in de cellen aanwezig. Het virus kan de cellen dan veranderen. Deze afwijkende cellen verdwijnen ook vaak vanzelf. Gebeurt dat

		niet dan kunnen deze afwijkende cellen zich ontwikkelen tot (voorstadia van) kankercellen. Tussen het moment van besmetting en het ontstaan van kanker zit meestal meer dan 10 tot 15 jaar.
HPV/virus/ziekte	Wat zijn voorstadia van kanker?	Bij een voorstadium van kanker ontstaan er onrustige cellen die anders groeien dan normaal. Deze onrustige cellen kunnen vanzelf weer verdwijnen, ze worden dan door het afweersysteem van het lichaam opgeruimd. De cellen kunnen ook (na jaren) in kankercellen veranderen. Hoe groot de kans daarop is, hangt af van onder andere de plek waar de cellen groeien, en de mate waarin de cellen afwijken van normaal.
HPV/virus/ziekte	Waardoor krijgt iemand wel of geen kanker door HPV?	Dit is van heel veel factoren afhankelijk. Mensen met een verzwakt immuunsysteem en mensen die roken hebben een verhoogde kans op een aandoening door een HPV-infectie.
HPV/virus/ziekte	Kunnen jonge kinderen (van 10 jaar) ook HPV krijgen?	De hoog-risico HPV-typen, die na vele jaren kanker kunnen veroorzaken, worden overgedragen via huid-huid of huid-slijmvlies contact rond de geslachtsorganen en de mond-keelholte. De kans dat jonge kinderen een hoog-risico HPV-infectie hebben is dus klein.
HPV/overdracht/besmetting	Hoe loop ik een HPV-besmetting op?	HPV wordt voornamelijk overgedragen via huid-huid of huid-slijmvlies contact rond de geslachtsorganen en de mond- en keelholte. Dus naast geslachtsgemeenschap kun je het ook doorgeven via handen, vingers en de mond. Bijna iedereen krijgt ooit in zijn leven een HPV-infectie omdat het virus heel besmettelijk is. Je kan ook meerdere keren besmet raken. Condooms helpen niet voldoende om een HPV-besmetting te voorkomen.
HPV/overdracht/besmetting	Hoe groot is de kans op een HPV-besmetting? Is dit voor jongens en meisjes verschillend?	De kans op overdracht van het virus tijdens één seksueel contact met een besmet persoon wordt geschat op 60%. De meeste mensen (80%) lopen 1 of meerdere HPV-infecties op gedurende het leven. Dit geldt voor zowel mannen als vrouwen.
HPV/overdracht/besmetting	Krijg je HPV ook van (tong)zoenen?	Het is niet goed bekend of je een HPV-infectie in de mond kan oplopen door (tong)zoenen. Wel weten we dat HPV door orale seks overgedragen kan worden.
HPV/overdracht/besmetting	Is HPV een SOA?	HPV is seksueel overdraagbaar. Maar je kunt het virus ook van elkaar krijgen zonder dat je geslachtsgemeenschap hebt. Bijna iedereen krijgt ooit in zijn leven één of meerdere HPV-infecties omdat het virus heel besmettelijk is. Het is dus niet zo dat je een HPV-infectie alleen oploopt als je bijvoorbeeld veel wisselende partners hebt.
HPV/overdracht/besmetting	Krijg je HPV alleen door seks?	HPV krijg je door seksueel contact met iemand die een HPV-infectie heeft. Ook door het aanraken van een penis of vagina en door orale seks kun je HPV krijgen. Het virus kan ook overgedragen worden via de huid van je handen en vingers, tijdens seksuele handelingen.
HPV/overdracht/besmetting	Krijg je HPV ook bij beschermde seks?	Het gebruik van condooms tijdens seksueel contact beschermt gedeeltelijk tegen HPV-infecties. Condoomgebruik kan een HPV-infectie nooit helemaal voorkomen.
HPV/overdracht/besmetting	Als HPV seksueel overdraagbaar is, waarom dan al op 10-jarige leeftijd beginnen met vaccineren?	HPV-vaccinatie is het meest effectief als je nog niet met HPV besmet bent. Hoewel de seksuele ervaring onder jonge kinderen nog heel beperkt is (Bron: Rutgers/Soa Aids Nederland, 2017), wil je het liefst alle kinderen vaccineren voordat ze seksueel actief worden. Op de leeftijd van 10 jaar zijn minder kinderen seksueel actief dan oudere kinderen. De kans dat je met HPV besmet wordt, wordt groter als je ouder wordt, omdat jongeren dan vaker elkaars geslachtsorganen gaan aanraken en/of seks gaan hebben. Vaccinatie is het meest effectief voordat jongeren dat soort

		activiteiten ondernemen. Daarom heeft de Gezondheidsraad geadviseerd jongens en meisjes te vaccineren op een leeftijd die zo dicht mogelijk tegen de 9 jaar aan ligt.
HPV/overdracht/ besmetting	Kun je niet gewoon een behandeling of medicijn krijgen als je HPV hebt opgelopen?	Nee, er is geen behandeling of medicijn tegen een HPV-infectie. De gevolgen van een HPV-infectie, zoals genitale wratten of (voorstadia van) kanker, kunnen vaak wel behandeld worden. Deze behandeling is echter vervelend en kan grote gevolgen hebben, zoals het weghalen van een stukje van de baarmoederhals of amputatie van de penis. Door de behandeling van (voorstadia van) baarmoederhalskanker kun je ook minder vruchtbaar worden of heb je meer kans dat je kind te vroeg wordt geboren.
HPV/overdracht/ besmetting	Kan je je op HPV laten testen? En als je positief op HPV wordt getest, wat kun of moet je dan doen?	HPV-infectie bij de baarmoederhalsmond wordt onderzocht in het kader van het bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker bij vrouwen. Er is geen standaard test waarmee je kan laten onderzoeken of er een HPV-infectie aanwezig is bij andere plekken, zoals de anus, penis, of mond- en keelholte.
Vaccinatie/ jongens	Waarom worden jongens nu ook uitgenodigd voor de HPV-vaccinatie?	Een HPV-infectie kan ook andere soorten kanker dan baarmoederhalskanker veroorzaken, zoals kanker van de anus, penis, en de mond- en keelholte. Deze vormen van kanker komen (ook) bij mannen voor en worden steeds vaker gezien. Daarom is het heel belangrijk ook jongens te vaccineren tegen HPV, om hen tegen deze soorten kanker op latere leeftijd te beschermen. Daarnaast draagt vaccinatie van jongens bij aan de bescherming van de hele bevolking tegen HPV en HPV-gerelateerde kanker. Hoe meer mensen immuun zijn voor een bepaalde infectie, hoe kleiner namelijk de kans is op verspreiding.
Vaccinatie/ jongens	Krijgen jongens een ander vaccin dan meisjes? Is het een nieuw vaccin voor jongens? Hoe weten we dat het vaccin ook veilig is voor jongens?	Jongens krijgen hetzelfde vaccin als meisjes (Cervarix®). Het is dus geen nieuw vaccin. In andere landen worden al langer jongens gevaccineerd tegen HPV. Daar zijn geen bijzonderheden rond de veiligheid van deze vaccinatie bij jongens gevonden.
vaccinatie/ jongens	Hoeveel jongens hebben de HPV-vaccinatie inmiddels gehad in Nederland?	HPV-vaccinatie voor jongens zat tot 2022 niet in het Rijksvaccinatieprogramma. Wel konden jongens/mannen zich op eigen gelegenheid laten vaccineren door bijvoorbeeld de huisarts. Hoe vaak dat is gebeurd in Nederland, is niet bekend.
vaccinatie/ jongens	In welke andere landen is er al ervaring met het vaccineren van jongens?	In een aantal Europese landen worden jongens al gevaccineerd tegen HPV, zoals in Duitsland, België, Ierland, Luxemburg, Noorwegen en Engeland. Veel andere (Europese) landen zijn ook net gestart met het vaccineren van jongens (naast meisjes), of starten binnenkort.

Vaccinatie algemeen	Wie wordt wanneer uitgenodigd voor de HPV-vaccinatie?	Vanaf 2022 worden kinderen in het jaar dat ze tien worden uitgenodigd voor vaccinatie. In 2022 zijn dat dus de kinderen die in 2012 geboren zijn. Daarnaast krijgen in 2022 en 2023 jongens en meisjes die al ouder zijn een keer de kans zich te beschermen tegen HPV. In 2022 zijn dat jongeren die geboren zijn in 2009, 2008, 2006 en 2004. In 2023 zijn dat jongeren die geboren zijn in 2011, 2010, 2007 en 2005.
Vaccinatie algemeen	Waarom worden kinderen van 9 of 10 jaar al uitgenodigd voor deze vaccinatie? Eerder kregen meisjes van 13 jaar de vaccinatie aangeboden, waarom is dat nu vervroegd?	Bij de start van de HPV-vaccinatie in 2009 is gekozen voor 13 jaar, omdat toen nog niet duidelijk was hoe lang de vaccinatie zou beschermen. We weten nu dat de vaccinatie langdurig (meer dan 10 jaar) beschermt. Hierdoor kan de vaccinatie eerder aangeboden worden. Dit is van belang omdat de vaccinatie het beste werkt als hij gegeven wordt voordat een kind in aanraking komt met het virus. Het vaccin (Cervarix®) is goedgekeurd voor gebruik vanaf 9 jaar.
Vaccinatie algemeen	Hoeveel prikken krijg je bij een HPV-vaccinatie?	Ben je jonger dan 15 jaar dan zijn twee prikken voldoende voor een goede bescherming. Tussen de 2 prikken zit een half jaar. Jongeren van 15 jaar of ouder hebben drie prikken nodig.
Vaccinatie algemeen	Is de vaccinatie gratis?	Ja, de vaccinatie valt binnen het Rijksvaccinatieprogramma en is gratis als je een uitnodiging krijgt. Mocht je te oud zijn voor het Rijksvaccinatieprogramma, dan kan je je op eigen initiatief en eigen kosten laten vaccineren tegen HPV. Dit kan bijvoorbeeld via de huisarts.
Vaccinatie algemeen	Is vaccinatie verplicht?	Nee, vaccinatie is niet verplicht. Je beslist zelf of je je wilt laten vaccineren.
Vaccinatie algemeen	Waarom is vaccinatie niet verplicht?	Het wel of niet laten vaccineren tegen HPV is een persoonlijke keuze. Geen enkele vaccinatie is in Nederland verplicht.
Vaccinatie algemeen	Wie geeft de vaccinatie?	De vaccinaties worden door de bureaus voor jeugdgezondheidszorg gegeven, meestal tijdens groepsvaccinaties in het voorjaar en het najaar. Je wordt automatisch per post uitgenodigd, als je voor deze vaccinaties in aanmerking komt.
Vaccinatie algemeen	Wat moet ik doen om het vaccin te krijgen als ik ouder ben?	Ben je ouder dan 26 jaar en wil je je graag vaccineren tegen HPV? Dat kan, bijvoorbeeld via de huisarts. Je moet de vaccinaties dan wel zelf betalen.
Vaccinatie algemeen	Hoeveel vaccinaties heb je nodig om je tegen HPV te beschermen?	Bij start van vaccinatie onder de leeftijd van 15 jaar zijn twee HPV-vaccinaties voldoende. Ben je 15 jaar of ouder, dan zijn drie HPV-vaccinaties nodig.

Vaccinatie algemeen	Hoeveel tijd mag er zitten tussen de eerste en laatste HPV-vaccinatie?	De HPV-vaccinaties dienen zoveel mogelijk gegeven te worden volgens een voorgeschreven schema. Onder de 15 jaar krijg je dan een half jaar na de eerste vaccinatie de tweede. Ben je 15 jaar of ouder, dan krijg je een maand na de eerste vaccinatie de tweede, en 5 maanden daarna een derde vaccinatie. Als er wegens omstandigheden meer tijd zit tussen de vaccinaties is dat niet erg. Maar voor een optimale bescherming is het belangrijk het vaccinatieschema zo goed mogelijk aan te houden en alle vaccinaties te halen. Hoe eerder het hele schema is afgerond, hoe eerder goede bescherming wordt bereikt.
Vaccinatie algemeen	Kun je nog besmet worden met HPV als je je laat vaccineren?	Het vaccin zorgt ervoor dat als je besmet raakt met HPV typen 16 of 18 je eigen immuunsysteem dit virus direct herkent en onschadelijk maakt. De kans op een nieuwe, langdurige infectie met HPV-typen 16 of 18 is dan heel klein.
Vaccinatie algemeen	Als jaarlijks 400 mannen en 1.100 vrouwen HPV-gerelateerde kanker krijgen in Nederland dan schat ik mijn kans laag in. Klopt dat?	Dat klopt, de kans is gelukkig niet heel groot. Maar het gaat hier om een risico dat je kunt voorkomen, én de voorstadia van HPV-kanker zijn niet meegerekend. De impact van een voorstadium kan groot zijn, met bijbehorende onzekerheid en eventuele vervelende controles en (gevolgen van) behandeling.
Vaccinatie algemeen	Hoe lang na een HPV-besmetting kan er (een voorstadium van) kanker ontstaan? Als dat over hele lange tijd is, kan ik ook al een andere ziekte hebben gekregen of dood gaan aan iets anders?	Ja, dat klopt. Het duurt jaren, vaak 10 tot 15 jaar, voordat een HPV-infectie leidt tot afwijkende cellen, naar een voorstadium van kanker, tot daadwerkelijk kanker. Toch is het belangrijk je te laten vaccineren tegen HPV, om daarmee het risico op kanker op latere leeftijd te verminderen.
HPV-vaccinatie en coronavaccinatie	Mijn kind heeft ook een uitnodiging ontvangen voor de vaccinatie tegen het coronavirus (COVID-19). Wat moet ik nu doen?	Heb je recent een coronavaccinatie gekregen? Zorg dat er minimaal 14 dagen zit tussen die vaccinatie en de HPV-vaccinatie. Heb je nog geen coronavaccinatie gehad en wil je die wel? Haal dan eerst de HPV-vaccinatie. En plan de afspraak voor de coronavaccinatie minimaal 14 dagen daarna.
HPV-vaccinatie en coronavaccinatie	Hoeveel tijd moet er zitten tussen de vaccinatie tegen HPV en het coronavirus?	Er moeten minstens 14 dagen zitten tussen de coronavaccinatie en andere vaccinaties.
HPV-vaccinatie en coronavaccinatie	Is het veilig om binnen een paar weken of maanden tijd ook andere vaccinaties te krijgen?	Ja. Het kan geen kwaad om deze vaccinaties in korte tijd te ontvangen. Ons afweersysteem kan op meerdere ziekteverwekkers of vaccins tegelijk reageren. Ook baby's krijgen in korte tijd meerdere vaccinaties tegen verschillende ziektes om hen goed te beschermen.

vaccinatie/ effectiviteit	Hoeveel meisjes/vrouwen hebben de HPV-vaccinatie inmiddels gehad in Nederland?	De HPV-vaccinatie zit al meer dan 10 jaar in het RVP (voor meisjes). In de eerste 10 jaar zijn er in Nederland binnen het RVP ongeveer 800.000 meisjes volledig gevaccineerd tegen HPV.
vaccinatie/ effectiviteit	Welke resultaten/effecten van de HPV-vaccinatie zijn er in Nederland of andere Europese landen te zien?	Onderzoek in Nederland laat zien dat bij gevaccineerde jonge vrouwen langdurige infecties met HPV-typen 16 en 18 veel minder vaak voorkomen dan bij ongevaccineerde vrouwen, tot 10 jaar na vaccinatie. Het vaccin beschermt dan voor ongeveer 95% tegen langdurige HPV-infecties met typen 16 en 18. In veel landen, waaronder Nederland, zien we dat gevaccineerde vrouwen ook minder vaak een voorstadium van baarmoederhalskanker hebben dan ongevaccineerde vrouwen. Omdat het lang duurt (vaak 10 tot 15 jaar) voordat een HPV-infectie kan leiden tot kanker, waren er tot voor kort weinig studies die het effect van vaccinatie op daadwerkelijke kanker konden onderzoeken. In een Zweedse studie (2020) is nu echter aangetoond dat HPV-vaccinatie het risico op het ontwikkelen van baarmoederhalskanker sterk vermindert. In een studie in Engeland (2021) is na invoering van HPV-vaccinatie ook een aanzienlijke afname in baarmoederhalskanker en voorstadia daarvan gevonden.
Vaccinatie/ bescherming	Hoe snel na het vaccineren ben je beschermd tegen HPV?	Vanaf ongeveer 1-2 weken na afronding van de complete serie vaccinaties (dus na de 2 ^e of 3 ^e vaccinatie, afhankelijk van de leeftijd waarop de eerste vaccinatie gegeven wordt) ben je het best beschermd tegen HPV. Dan zijn er voldoende antistoffen door het lichaam gevormd die langdurige bescherming bieden tegen nieuwe infecties met HPV-typen 16 en 18.
Vaccinatie/ bescherming	Hoe lang beschermt de vaccinatie?	Het vaccin biedt langdurige bescherming (tenminste 10 jaar). Het vaccin werkt het beste als het gegeven wordt voordat er een HPV-infectie aanwezig is, dus vóór je seksueel actief wordt.
Vaccinatie/ bescherming	Als je al seks hebt gehad en je hebt misschien al HPV opgelopen, werkt het vaccin dan nog wel?	Ja, ook dan is het verstandig je te laten vaccineren tegen HPV. Het vaccin beschermt tegen nieuwe infectie met 2 verschillende HPV-typen (typen 16 en 18). De kans dat je als je jong bent al met beide typen besmet bent geraakt, is niet zo groot. Ook biedt het vaccin enige bescherming tegen andere HPV-typen.
Vaccinatie/ bescherming	Wat gebeurt er als ik de HPV-vaccinatie niet neem? Welk risico loop ik dan?	Je loopt dan een klein risico om op latere leeftijd HPV-kanker te krijgen. Ook als HPV-kanker in een beginstadium wordt ontdekt, kan de behandeling ervan heel belastend zijn. Zo kan de behandeling van voorstadia van baarmoederhalskanker de kans op een vroeggeboorte bij een zwangerschap verhogen. Ook kan zo'n behandeling ervoor zorgen dat je minder makkelijk zwanger wordt. Bij de behandeling van voorstadia van peniskanker kan het voorkomen dat (een gedeelte van) de eikel verwijderd moet worden.

vaccinatie/ Bijwerkingen	Wat zijn de bijwerkingen van het HPV-vaccin?	Elk vaccin kan bijwerkingen veroorzaken. Bijwerkingen worden goed in de gaten gehouden. Na een vaccinatie kun je pijn rond de prikplek en spierpijn in je bovenarm krijgen. Dat kan soms een paar dagen duren. Ook kun je last krijgen van jeuk, een rode huid of een verdikking op de prikplek. Sommige kinderen krijgen buikpijn, misselijkheid, vermoeidheid, hoofdpijn of koorts. De meeste klachten zijn mild en gaan vanzelf over. Er zijn nooit ernstige, blijvende klachten gemeld die zijn veroorzaakt door het HPV-vaccin.
vaccinatie/ Bijwerkingen	Welke bijwerkingen kan ik verwachten na de vaccinatie? Hoe groot is de kans op deze bijwerkingen?	De vaccinatie is veilig voor jongens en meisjes. Direct na vaccinatie kunnen er kortdurende, lokale reacties optreden, zoals pijn en roodheid bij de prikplek (de arm). Ook kortdurende spierpijn, hoofdpijn en vermoeidheid kunnen voorkomen. Er is geen verband tussen HPV-vaccinatie en langdurige klachten, zoals chronische vermoeidheid, auto-immuunziekten of onvruchtbaarheid. Sommige ouders zijn bezorgd dat hun kind ernstige vermoeidheidsklachten krijgt na de vaccinatie. Hierover zijn in het verleden berichten in de media verschenen. We weten dat meisjes die gevaccineerd zijn tegen HPV niet vaker langdurig vermoeid zijn dan meisjes die niet gevaccineerd zijn. Dat is duidelijk geworden uit onderzoek in onder andere Nederland , Groot-Brittannië en Noorwegen .
vaccinatie/ Bijwerkingen	Kan je verminderd vruchtbaar worden door HPV?	Door een langdurige HPV-infectie kan je soms verminderd vruchtbaar worden als je behandeld moet worden om te genezen van (voorstadia van) baarmoederhalskanker.
vaccinatie/ Bijwerkingen	Kan je verminderd vruchtbaar worden door de HPV-vaccinatie?	Nee. Het HPV-vaccin is uitgebreid getest, ook op mogelijke effecten op de voortplanting. De vaccinatie heeft geen enkele invloed op je voortplantingsorganen en kan geen onvruchtbaarheid veroorzaken.

Vaccinatie/ vaccin	Is het vaccin even effectief bij mannen en vrouwen?	Ja, het vaccin werkt bij mannen en vrouwen even goed tegen nieuwe infecties met HPV-typen 16 en 18.
Vaccinatie/ vaccin	Wat zit er in het vaccin?	<p>Er zijn 3 HPV-vaccins op de Nederlandse markt. Deze bestaan uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antigenen – nagemaakte stukjes virus die een immuunreactie van het lichaam veroorzaken • Hulpstoffen – worden toegevoegd om onder andere de werkzaamheid te verbeteren, de houdbaarheid te verlengen en de toediening te vergemakkelijken. De hulpstoffen zijn goed onderzocht en veilig. • Reststoffen – kleine hoeveelheden van stoffen uit het productieproces van het vaccin. Deze minimale hoeveelheden kunnen geen schade veroorzaken. <p>Wat er precies in de verschillende vaccins zit staat in de bijsluiters van de vaccins.</p>
vaccinatie/ vaccin	Hoe werkt het vaccin?	Het HPV-vaccin in het Rijksvaccinatieprogramma bevat onschadelijk gemaakte deeltjes van HPV, typen 16 en 18. Je kunt er geen HPV-infectie van krijgen. Na vaccinatie maakt het lichaam antistoffen aan tegen HPV 16 en 18, en ook een beetje tegen een aantal andere HPV typen. Bij een besmetting met HPV herkent je afweersysteem door de antistoffen het virus en ruimt het op.
vaccinatie/ vaccin	Hoe helpt dit vaccin om kanker te voorkomen?	Het HPV-vaccin beschermt tegen nieuwe infecties met HPV-typen 16 en 18. Dit zijn de typen die het vaakst HPV-kanker veroorzaken. Als je gevaccineerd bent tegen HPV, maakt je lichaam antistoffen aan die het virus aanvallen als je besmet raakt. Deze antistoffen herkennen het virus en ruimen het op. Zo kan het virus je gezonde cellen niet beschadigen en wordt de kans op kanker door HPV veel kleiner.
vaccinatie/ vaccin	Hoe goed werkt het vaccin?	<p>Er zijn verschillende vaccins tegen HPV. Deze zijn allemaal effectief en beschermen 80-100% tegen infectie met de virustypen waarvoor het vaccin is bedoeld. Tenminste, als er nog geen infectie heeft plaatsgevonden met deze typen op het moment van vaccinatie.</p> <p>Uit onderzoek is gebleken dat het vaccin dat wordt gebruikt in het Rijksvaccinatieprogramma, Cervarix®, tot 87% tegen baarmoederhalskanker beschermt (afhankelijk van de leeftijd van vaccinatie). Het is geen volledige bescherming, omdat baarmoederhalskanker ook veroorzaakt kan worden door HPV-typen die niet in het vaccin zijn opgenomen. Vaginakanker, schaamlipkanker, peniskanker, anus kanker en mond- en keelholtekanker kunnen ook andere oorzaken hebben dan een HPV-infectie. HPV-vaccinatie beschermt niet tegen andere oorzaken van deze kankersoorten.</p>
vaccinatie/ vaccin	Hoeveel kanker wordt door het vaccin voorkomen?	HPV kan 6 soorten kanker veroorzaken. Het gaat daarbij om kanker in de mond- en keelholte, bij de anus, penis, schaamlippen, vagina en de baarmoederhals.

		<p>Jaarlijks krijgen in Nederland naar schatting ruim 1.100 vrouwen kanker door HPV en tenminste 74% daarvan (ruim 800 gevallen) kan voorkomen worden met de HPV-vaccinatie.</p> <p>Jaarlijks krijgen in Nederland naar schatting bijna 400 mannen kanker door HPV en tenminste 81% daarvan (ruim 300 gevallen) kan voorkomen worden met de HPV-vaccinatie.</p>
Vaccinatie/ vaccin	Helpt het HPV-vaccin je te genezen van een HPV-besmetting?	Nee, het vaccin helpt je niet om te genezen van een HPV-infectie. Je lichaam moet de infectie zelf opruimen.
vaccinatie/ vaccin	Beschermt Cervarix® alleen tegen twee typen HPV?	Cervarix® biedt bescherming tegen HPV-typen 16 en 18. Deze twee typen veroorzaken in Nederland ongeveer 70% van alle gevallen van baarmoederhalskanker. Daarnaast blijkt Cervarix® ook enige bescherming te bieden tegen HPV-typen 45/35/31/52 .
vaccinatie/ vaccin	Werkt het Cervarix®-vaccin de rest van je leven?	Het HPV-vaccin werkt lange tijd (tenminste 10 jaar), maar hoe lang precies weten we nog niet. Dat komt, omdat het vaccin pas sinds 2007 op de markt is. Bij mensen die in de onderzoeken voorafgaand aan de registratie zijn gevaccineerd tegen HPV werkt het vaccin nog steeds en hoeft er nog geen extra vaccinatie gegeven te worden.
Vaccinatie/ vaccin	Hoe lang bestaat het HPV-vaccin al c.q. hoe lang is er ervaring mee opgedaan?	Het HPV-vaccin werkt in elk geval langer dan 10 jaar, maar hoe lang precies weten we nog niet. Dat komt omdat het vaccin pas sinds 2007 op de markt is. Bij mensen die in de onderzoeken voorafgaand aan de registratie zijn gevaccineerd tegen HPV werkt het vaccin nog steeds en hoeft er nog geen extra vaccinatie gegeven te worden. Het vaccin (Cervarix®) is in Nederland sinds 2010 opgenomen in het Rijksvaccinatieprogramma, eerst alleen voor meisjes in het jaar dat zij 13 worden. In 2009 werd daarnaast een inhaalcampagne uitgevoerd voor meisjes van 13-16 jaar.
Vaccinatie/ vaccin	Geeft het vaccin 100% garantie tegen HPV-kanker? Hoeveel kleiner wordt de kans op kanker door de vaccinatie?	<p>Uit Brits (2021) en Zweeds (2020) onderzoek is gebleken dat een HPV-vaccin tot 87 en 88% bescherming biedt tegen baarmoederhalskanker. Hierbij valt op dat hoe jonger een meisje gevaccineerd is, hoe beter het vaccin beschermt.</p> <p>Jaarlijks krijgen in Nederland naar schatting ruim 1.100 vrouwen kanker door HPV en tenminste 74% daarvan (ruim 800 gevallen) kan voorkomen worden met de HPV-vaccinatie.</p> <p>Jaarlijks krijgen in Nederland naar schatting bijna 400 mannen kanker door HPV en tenminste 81% daarvan (ruim 300 gevallen) kan voorkomen worden met de HPV-vaccinatie.</p> <p>Het vaccin is zeer effectief tegen HPV-typen 16 en 18, de belangrijkste veroorzakers van HPV-kanker. Er zijn echter ook andere HPV-typen die soms kanker kunnen veroorzaken. Hier beschermt het vaccin minder goed of niet tegen. Vandaar dat niet alle gevallen van HPV-kanker voorkomen kunnen worden door vaccinatie.</p>
Vaccinatie/ vaccin	Welke HPV-vaccins zijn er op de markt?	Er zijn drie vaccins tegen HPV geregistreerd in Nederland: Cervarix®, Gardasil® en Gardasil 9®. De vaccins beschermen alle drie tegen de meest voorkomende hoog-risico HPV-typen (typen 16 en 18). Gardasil® en Gardasil 9® beschermen ook tegen de meest voorkomende laag-risico HPV-typen (typen 6 en 11), en beschermen daarmee tegen het ontstaan van genitale wratten.
Vaccinatie/ vaccin	Waarom wordt in het RVP het vaccin Cervarix® gebruikt en geen vaccin dat ook bescherming biedt tegen genitale wratten?	Cervarix® beschermt tegen de HPV-typen 16 en 18 en ook in enige mate tegen enkele andere hoog-risicotypen (kruisbescherming). Het doel van de HPV-vaccinatie is om te beschermen tegen HPV-gerelateerde kanker. Genitale wratten zijn vervelend, maar niet ernstig. Daarom is de bescherming tegen genitale wratten in Nederland niet meegewogen in de keuze voor een vaccin.

